Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2025)0258

Ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistettujen valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien torjuminen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. marraskuuta 2025 ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistettujen valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien torjumisesta (2025/2048(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon YK:n ihmisoikeuksien puolustajia koskevan julistuksen ja 4. huhtikuuta 2025 annetun YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselman ihmisoikeuksien puolustajista ja kehittyvästä teknologiasta ja ihmisoikeuksien puolustajien, mukaan lukien naispuoliset ihmisoikeuksien puolustajat, suojelemisesta digitaalisella aikakaudella ”Human rights defenders and new and emerging technologies: protecting human rights defenders, including women human rights defenders, in the digital age”,

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 3 ja 21 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,

– ottaa huomioon kesäkuussa 2004 hyväksytyt ihmisoikeuksien puolustajia koskevat Euroopan unionin suuntaviivat ja 16. maaliskuuta 2023 antamansa päätöslauselman ihmisoikeuksien puolustajia koskevista EU:n suuntaviivoista[1],

– ottaa huomioon 27. tammikuuta 2025 annetut neuvoston päätelmät EU:n prioriteeteista YK:n ihmisoikeusfoorumeilla vuonna 2025,

– ottaa huomioon ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman vuosiksi 2020–2024, jota on jatkettu vuoteen 2027,

---

1 EUVL C, C/2023/409, 23.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/409/oj.

– ottaa huomioon digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta 19. lokakuuta 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2065 (digipalvelusäädös)[2],

– ottaa huomioon yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta ja direktiivin (EU) 2019/1937 ja asetuksen (EU) 2023/2859 muuttamisesta 13. kesäkuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1760[3],

– ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan laatiman komission vuoden 2024 vuosikertomuksen ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa,

– ottaa huomioon mietintönsä epäilyjä unionin oikeuden rikkomisesta ja unionin oikeutta sovellettaessa tapahtuneesta hallinnollisesta epäkohdasta Pegasus-ohjelman ja vastaavien vakoiluohjelmien käytön yhteydessä koskevasta tutkinnasta,

– ottaa huomioon 17. kesäkuuta 2025 annetun G7-maiden johtajien julkilausuman valtion rajat ylittävistä tukahduttamistoimista ja helmikuussa 2025 käydyn G7-maiden sidosryhmien välisen vuoropuhelun valtion rajat ylittävistä tukahduttamistoimista,

– ottaa huomioon unionin ulkoasioiden pääosaston kesäkuussa 2025 julkaiseman valtion rajat ylittäviä tukahduttamistoimia koskevan tutkimuksen ”Transnational repression of human rights defenders: The impacts on civic space and the responsibility of host states”,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A10-0206/2025),

A. ottaa huomioon, että valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet ovat laajasti dokumentoitu ilmiö ja ne kytkeytyvät osaksi maailmanlaajuista tilannetta, jossa ihmisoikeudet rapautuvat, kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuudet kapenevat ja yhä enemmän sortoa harjoittavat ja itsevarmemmin käyttäytyvät autoritaariset hallinnot vahvistuvat;

B. ottaa huomioon, että valtion rajat ylittävillä tukahduttamistoimilla ei ole yleisesti hyväksyttyä määritelmää ja virallista tietoa on saatavilla vain rajallisesti, mikä haittaa tämän ilmiön torjumista; ottaa huomioon, että Freedom House -järjestön mukaan vuosina 2014–2024 yli 25 prosenttia maailman hallituksista oli ollut mukana valtion rajat ylittävissä tukahduttamistoimissa ja 103 kohdemaassa oli havaittu 1 219 suoraa, konkreettista tapausta; ottaa huomioon, että

---

2 EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

3 EUVL L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj.

lähes 80 prosenttia valtion rajat ylittäviin tukahduttamistoimiin liittyvistä tapauksista on kymmenen valtion eli Kiinan, Turkin, Tadžikistanin, Venäjän, Egyptin, Kambodžan, Turkmenistanin, Uzbekistanin, Iranin ja Valko-Venäjän kontolla; ottaa huomioon, että myös muilla alueilla joidenkin maiden, kuten Kuuban, Nicaraguan ja Venezuelan Latinalaisessa Amerikassa, Saudi-Arabian Persianlahdella ja Eritrean Afrikassa, on dokumentoitu syyllistyneen valtion rajat ylittäviin tukahduttamistoimiin;

C. ottaa huomioon, että YK:n julistuksessa ihmisoikeuksien puolustajista määritellään ihmisoikeuden puolustajat yksilöiksi ja ryhmiksi, jotka toiminnallaan edistävät ja suojelevat ihmisoikeuksia ja perusvapauksia kansallisella ja kansainvälisellä tasolla ja pyrkivät saavuttamaan ne rauhanomaisin keinoin;

D. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustajat ovat EU:lle ratkaisevan tärkeitä liittolaisia ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen puolustamisessa ja edistämisessä sekä näiden rikkomusten julki tuomisessa; ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustajia koskevien EU:n suuntaviivojen ja niihin liittyvien sitoumusten täytäntöönpano ei edelleenkään ole yhtenäistä;

E. toteaa, että valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet ovat uhka ihmisoikeuksien puolustajille kaikkialla maailmassa ja että tapauksia on dokumentoitu yhä enemmän viime vuosina; toteaa, että useita tapauksia ei ole dokumentoitu uusien vastatoimien pelossa;

F. ottaa huomioon, että valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet heikentävät usein vastaanottavien valtioiden turvallisuutta, itsemääräämisoikeutta ja oikeusjärjestystä ja aiheuttavat järjestelmällisiä uhkia kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksille, demokraattisille instituutioille ja oikeusvaltioperiaatteelle sekä kansainvälisellä tasolla että asianomaisen valtion sisällä, kuten käy ilmi jäsenvaltioiden ja samanmielisten maiden tiedustelupalvelujen raporteista;

G. ottaa huomioon, että vaikka tietoisuus valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien olemassaolosta ja laajuudesta lisääntyy, EU:n ulko- ja sisäpoliittiset toimet niiden torjumiseksi ovat edelleen rajallisia ja hajanaisia, minkä vuoksi vaarassa olevien ihmisoikeuksien puolustajien suojelussa on huolestuttavia puutteita;

H. ottaa huomioon, että uudet teknologiat, erityisesti Pegasus-ohjelman kaltaiset vakoiluohjelmat, ovat nykyaikaisten valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien keskeinen väline, jota hallitukset käyttävät ihmisoikeuksien puolustajien vakoiluun ja valvontaan;

I. ottaa huomioon, että sosiaalinen media ja muut digitaaliset alustat tarjoavat suotuisan ympäristön valtion rajat ylittäville tukahduttamistoimille, kuten hakkeroinnille, verkkohäirinnälle, pelottelulle, kunnianloukkauksille ja disinformaatiokampanjoille,

jotka ovat tiiviisti yhteydessä perinteisiin ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistuviin valtion rajat ylittäviin tukahduttamistoimiin;

J. ottaa huomioon, että digitaalisissa valtion rajat ylittävissä tukahduttamistoimissa hyödynnetään yhä enemmän internet-teknologian kaksitahoista luonnetta, myös sosiaalista mediaa ja digitaalisia alustoja, jotka toimivat kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, ihmisoikeuksien puolustajien, toimittajien, asianajajien, bloggaajien ja muiden väärinkäytöksiä paljastavien ja perusvapauksia puolustavien riippumattomien äänten keskeisinä julkisina tiloina; ottaa huomioon, että autoritaariset toimijat pyrkivät ylikuormittamaan, seuraamaan, manipuloimaan tai vaientamaan näitä alustoja häirinnän, disinformaation ja valvonnan avulla; ottaa huomioon, että jotkut teknologiayritykset ovat toisinaan passiivisesti tai jopa aktiivisesti helpottaneet digitaalisia tukahduttamistoimia ja että niistä on siten tullut merkittäviä valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien mahdollistajia;

K. katsoo, että tarvitaan lisää avoimuutta siitä, miten teknologiayritykset reagoivat hallitusten pyyntöihin poistaa sisältöä tai saada käyttäjätietoja;

L. ottaa huomioon, että maanpaossa ja diasporassa oleviin naispuolisiin ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistuu sukupuolisidonnaisia valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien muotoja, kuten sukupuoleen perustuvaa häirintää, väkivaltaa ja pelottelua, jotka johtavat leimautumiseen ja sosiaaliseen eristämiseen; ottaa huomioon, että sukupuoleen perustuviksi digitaalisiksi valtion rajat ylittäviksi tukahduttamistoimiksi katsotaan tilanteet, joissa valtiolliset ja valtioon sidoksissa olevat toimijat hyödyntävät digitaaliteknologiaa ja käyttävät sukupuolta ja naisvihaa aseina, joilla sorretaan alkuperämaansa ulkopuolella asuvia naispuolisia ihmisoikeuksien puolustajia;

M. ottaa huomioon, että yhdenmukaistettujen ihmisoikeuksia koskevien oikeudellisten kehysten noudattaminen kaikilta osin ja turvattu oikeudellinen asema kansallisella ja EU:n tasolla vähentävät ihmisoikeuksien puolustajien altistumista valtion rajat ylittäville tukahduttamistoimille;

Ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistetut valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet: nousevia suuntauksia ja uhkia

1. ehdottaa, että valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet määritellään valtioiden, myös autoritaaristen hallintojen ja niiden sijaistoimijoiden, hyökkäyksiksi ja uhkauksiksi, joiden takana olevat valtiot pyrkivät puolustamaan ja edistämään omia etujaan toimimalla yli kansallisten rajojen painostaakseen, valvoakseen tai vaientaakseen toisinajattelijoita, poliittisia vastustajia, toimittajia, aktivisteja, ihmisoikeuksien puolustajia ja diasporayhteisöön kuuluvia erilaisilla fyysisillä keinoilla, kuten kohdennetut tapot, sieppaukset,

väkivalta, häirintä ja maasta poistaminen pakkokeinoin, katoamiset ja karkotukset, oikeudellisten välineiden strategisella väärinkäytöllä, kuten konsulipalvelujen väärinkäyttö, luovutusmenettelyt tai Interpolin julkaisemat kansainväliset etsintäkuulutukset ja pidätykset, sekä ei-fyysisillä keinoilla, kuten digitaalinen valvonta, pelottelu, kiristys ja ihmisoikeuksien puolustajien perheisiin kohdistuvat uhkaukset;

2. tuomitsee valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien kaikki muodot, koska ne muodostavat vakavan uhan ihmisoikeuksia koskevalla kansainväliselle oikeudella ja loukkaavat vastaanottavien maiden itsemääräämisoikeutta ulkomaisen sekaantumisen keinoin; korostaa tässä yhteydessä tarvetta laatia yleisesti hyväksytty valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien määritelmä ja tehostaa tämän ilmiön yhteistä torjuntaa vakiintuneen monenvälisen, alueellisen ja kansallisen tason oikeudellisen kehyksen avulla;

3. on syvästi huolissaan valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien lisääntymisestä; toteaa, että valtion rajat ylittäviin tukahduttamistoimiin liittyvien tapausten määrää on mitä todennäköisimmin aliarvioitu, koska näitä tukahduttamistoimia toteutetaan usein peitellysti;

4. korostaa, että valtioiden tukemat rajat ylittävät tukahduttamistoimet saavat yhä katalampia muotoja, kuten fyysinen vahingoittaminen ja kidutus, karkottaminen, valvonta, oikeudellinen painostus, kunnianloukkauskampanjat, digitaaliset uhat, tahdonvastaiset katoamiset ja sieppaukset, pakkopalautukset, luovutuspyynnöt, varojen jäädyttäminen, perheenjäsenten uhkailu ja laittomat tapot;

5. korostaa ja pitää tuomittavana, että entinen Euroopan parlamentin varapuhemies Alejo Vidal-Quadras joutui Iranin toteuttamien valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien uhriksi EU:n jäsenvaltiossa toteutetun terrori-iskun muodossa;

6. tuomitsee sen, että autoritaariset hallinnot sekä muut tekijät ja heidän sijaistoimijansa kaikkialla maailmassa turvautuvat yhä enemmän digitaalisiin valtion rajat ylittäviin tukahduttamistoimiin; panee merkille, että ihmisoikeuksien puolustajien ja muiden kohteena olevien henkilöiden häirintään, tarkkailuun, mustamaalaamiseen ja pelotteluun käytetään tekoälyyn perustuvaa teknologiaa, vakoiluohjelmia, hakkerointia ja doksausta; korostaa, että digitaaliset valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet kattavat myös sisältöön perustuvan sensuurin, kuten sivustojen sulkemispyynnöt, uhkaamisen oikeustoimilla, painostuksen sisällön moderointiin ja ulkomailta käsin ylläpidettyjen tiedotusvälineiden toiminnan estämisen, jotta autoritaarisia hallintoja kritisoiva informaatio vaiennettaisiin tai poistettaisiin;

7. tuomitsee sukupuoleen perustuvat digitaalisten valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien keinot, joilla pyritään ottamaan

erityisen suuressa määrin kohteeksi alkuperämaansa ulkopuolella asuvia naispuolisia ihmisoikeuksien puolustajia; ilmaisee syvän huolensa digitaaliteknologian avulla tapahtuvan seksuaalisen väkivallan ja uhkailun lisääntymisestä, ja toteaa, että tällaisen toiminnan tarkoituksena on saattaa naispuoliset ihmisoikeuksien puolustajat huonoon valoon, jotta he eivät jatkaisi toimintaansa;

8. tuomitsee tekijät, jotka harjoittavat oikeudellista ja diplomaattista painostusta, mukaan lukien poliittisin motiivein tehdyt Interpolin kansainväliset etsintäkuulutukset ja kansainvälisen terrorisminvastaisen instituutiorakenteen hyödyntäminen, joiden tavoitteena on maanpaossa elävien ihmisoikeuksien puolustajien ja kohteena olevien henkilöiden pidättäminen ja luovuttaminen; tuomitsee lisäksi leimaamisen terroristiksi väärin perustein, rikossyytteet poissaolevana henkilönä ja muut hallinnolliset keinot, kuten kansalaisuuden menettäminen, viisumiasiakirjojen epääminen, matkustuskielto ja henkilöllisyyttä osoittavien asiakirjojen, konsuli- tai pankkipalvelujen epääminen;

9. ilmaisee vakavan huolensa joidenkin vastaanottavien maiden, myös joidenkin EU:n jäsenvaltioiden, ja valtiosta riippumattomien toimijoiden (esimerkiksi digitaalisten palveluiden tarjoajat tai muut teknologisten palvelujen välittäjät, yksityinen vakoiluohjelmatoimiala, turvallisuusalan toimeksisaajat, yksityisetsivät, rikollisjärjestöt ja sijaistoimijat, mukaan lukien diasporayhteisön jäsenet) roolista valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien helpottamisessa muun muassa rajavalvonta- ja turvallisuusjoukkojen tekemän yhteistyön avulla;

10. korostaa lisäksi, että valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet uhkaavat suoraan valtioiden, myös EU:n jäsenvaltioiden, itsemääräämisoikeutta ja turvallisuutta, koska ne mahdollistavat ulkomaisten valtiollisten toimijoiden harjoittaman pelottelun, painostuksen ja valvonnan niiden rajojen ulkopuolella; muistuttaa, että vaikka kansallinen turvallisuus on edelleen yksinomaan jäsenvaltioiden vastuulla, näiden toimien laajuus ja rajatylittävä luonne edellyttävät koordinoituja EU:n tason toimia, kuten kansallisten viranomaisten, EU:n toimielinten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden välisiä yhteistyöaloitteita;

11. ilmaisee syvän huolensa kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien kaventumisesta ja maanpaossa elävien vaientamisesta, koska heidän äänillään on keskeinen merkitys autoritaaristen valtioiden ihmisoikeustilanteiden ja -rikkomusten dokumentoinnissa; muistuttaa, että vapaiden ja demokraattisten yhteiskuntien puolustaminen ja tukeminen, myös EU:n lähialueilla, on EU:n oman strategisen edun mukaista;

12. korostaa valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien pysyvää psykologista vaikutusta uhrien ja heidän perheidensä mielenterveyteen ja yleiseen hyvinvointiin, myös heidän

turvallisuuden tunteeseensa, henkiseen koskemattomuuteensa, sosiaalisiin suhteisiinsa ja kykyynsä harjoittaa julkista toimintaa, ja toteaa, että ne johtavat monissa tapauksissa pitkäaikaisiin traumoihin, eristäytymiseen ja syrjäytymiseen; tuomitsee jyrkästi tekijöiden kostotoimet ulkomailla asuvien ihmisoikeuksien puolustajien perheitä vastaan valtion rajat ylittävän tukahduttamistoimien muotona; panee merkille, että valtion rajat ylittävillä tukahduttamistoimilla on myös erityisen lamaannuttava vaikutus diasporayhteisöjen ja maanpaossa elävän kansalaisyhteiskunnan keskuudessa;

13. korostaa, että on tärkeää tunnustaa, että ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistuvat valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet vaikuttavat suhteettomasti niihin henkilöihin, jotka ovat haavoittuvassa asemassa rotunsa, etnisen alkuperänsä, uskontonsa, sukupuolensa, seksuaalisuutensa, vammaisuutensa tai sosioekonomisen asemansa vuoksi;

14. korostaa, että toimittajat voivat joissakin osissa maailmaa joutua alttiiksi valtion rajat ylittäville tukahduttamistoimille, joilla on pitkäaikaisia vaikutuksia heidän uraansa ja henkilökohtaiseen turvallisuuteensa;

Valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien huomioon ottaminen EU:n toimintapolitiikoissa

15. kehottaa komissiota, jäsenvaltioita ja Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) kiinnittämään järjestelmällisesti huomiota valtion rajat ylittäviin tukahduttamistoimiin tarvittaessa EU:n sopimusten ihmisoikeuslausekkeiden yhteydessä ja ihmisoikeusvuoropuheluissa muiden kuin EU-maiden kanssa ja muilla kahden- ja monenvälisen yhteistyön foorumeilla, kuten YK:n ihmisoikeusneuvostossa;

16. kehottaa EUH:ta auttamaan ihmisoikeuksien puolustajia ja valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien kohteeksi kolmansissa maissa joutuneita henkilöitä, kuten toisinajattelijoita, erityisillä ohjelmilla, joiden tarkoituksena on mahdollistaa heidän työnsä jatkaminen maanpaossa ja samalla pysyminen turvassa kostotoimilta ja vihamielisyyksiltä;

17. kehottaa komissiota ja EUH:ta sisällyttämään valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet vuoden 2027 jälkeiseen ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevaan EU:n toimintasuunnitelmaan ja ihmisoikeuksien puolustajia koskeviin EU:n suuntaviivoihin, sillä ne ovat kasvava uhka ihmisoikeuksien puolustajille ja kohteena oleville henkilöille, sekä sisällyttämään niihin konkreettisia säännöksiä suojaamaan ja turvaamaan ihmisoikeuksien puolustajia;

18. korostaa, että sekä kansallisella että EU:n tasolla on tarpeen puuttua kiireellisesti valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien kohteiksi joutuneiden ihmisoikeuksien puolustajien suojelussa oleviin puutteisiin; kehottaa tarjoamaan heille nopeaa, joustavaa, helposti

saatavilla olevaa ja jatkuvaa tukea, joka pitää sisällään hätätilanteen tuen, tilapäisiä siirtoratkaisuja sekä välineitä ja koulutusta, joiden avulla he voivat suojata itseään paremmin kaikenlaisilta uhkilta ja laittomalta valvonnalta, joita saatetaan käyttää valtion rajat ylittävissä tukahduttamistoimissa; korostaa, että valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien kohteeksi joutuneille ihmisoikeuksien puolustajille on tarjottava digi- ja kyberturvallisuutta koskevaa koulutusta, oikeudellista apua ja psykososiaalista tukea; pitää ensisijaisen tärkeänä, että suojelupolitiikat ja -ohjelmat ovat uhrikeskeisiä, sukupuolisensitiivisiä, intersektionaalisia, osallistavia ja syrjimättömiä;

19. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita noudattamaan kansainvälisiä velvoitteitaan ja korostaa, että oikeus hakea turvapaikkaa on Geneven sopimuksen mukaisesti olennaisen tärkeä niiden ihmisten suojelemiseksi, jotka ovat vaarassa joutua vainotuiksi;

20. kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti kansallisia toimintapolitiikkojaan ja käytettävissä olevaa liikkumavaraansa niin, että voidaan laatia yhtenäisempi, koordinoidumpi ja ennakoitavampi käytäntö henkilöille, joihin kohdistetaan valtion rajat ylittäviä tukahduttamistoimia;

21. ilmaisee huolensa valtion rajat ylittäviä tukahduttamistoimia harjoittavien valtioiden suurlähetystöjen roolista; huomauttaa, että konsulipalveluja tarvitseviin ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistuu suurempi riski, jos heidän on pakko olla yhteydessä näihin suurlähetystöihin; kehottaa jäsenvaltioita painostamaan enemmän alueellaan sijaitsevia suurlähetystöjä, jotka ovat osallisina valtion rajat ylittävissä tukahduttamistoimissa, jotta varmistettaisiin konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen mukaisesti, että ne eivät käytä diplomaattisia tukikohtiaan toisinajattelijoiden vaientamiseen ulkomailla;

Koordinoidun seurannan ja tiedonkeruun tehostaminen

22. kehottaa EUH:ta ja jäsenvaltioita koordinoimaan toimiaan yhteistyössä Europolin kaltaisten asiaankuuluvien elinten kanssa ja perustamaan helposti saatavilla olevia tieto-, data-, seuranta- ja raportointimekanismeja, jotta valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien dokumentointi tehostuu niiden alueella ja nopea reagointi ja tutkinta helpottuvat tarvittaessa; kehottaa EUH:ta parantamaan ihmisoikeuksien puolustajien ja muiden kohteena olevien henkilöiden yhteyspisteiden verkostoa EU:n edustustoissa, jotka vastaavat tapausten saattamisesta asianomaisen pääkaupungin viranomaisten tietoon; katsoo, että tällaisten mekanismien olisi oltava kansalaisyhteiskunnan saatavilla, jotta siltä saadut tiedot voidaan dokumentoida asianmukaisesti;

23. kehottaa komissiota perustamaan keskitetyn kartoitusmekanismin, jonka avulla voidaan havaita, seurata ja arvioida ihmisoikeuksien

puolustajiin kohdistuvia valtion rajat ylittäviä tukahduttamistoimia EU:ssa ja jakaa niitä koskevia varoituksia, mikä auttaa tunnistamaan EU:n toimintapolitiikkojen puutteita, kehittämään riittäviä strategisia vastatoimia ja tukemaan koordinoituja toimia jäsenvaltioissa;

24. kehottaa jäsenvaltioita sisällyttämään valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet kansalliseen lainsäädäntöönsä niin, että viranomaiset voivat paremmin tunnistaa tällaiset toimet ja ehkäistä niitä; kehottaa jäsenvaltioita perustamaan hallintoonsa kansallisia yhteyspisteitä valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien mahdollisille ja tosiasiallisille uhreille, ja tarjoamaan ohjeiston, jossa selitetään, miten tällaisista tapauksista ilmoitetaan;

25. kehottaa jäsenvaltioita, Europolia ja EU:n lainvalvontakoulutusvirastoa (CEPOL) tarjoamaan koulutusta valtion rajat ylittävistä tukahduttamistoimista, vastastrategioista ja erityisistä riskinarviointikäytännöistä asiaankuuluville valtion virastoille, ulkoisille palveluntarjoajille ja niiden henkilöstölle, erityisesti kyberturvallisuus-, lainvalvonta- ja maahanmuuttoviranomaisille sekä henkilöstölle, joka vastaa viisumihakemusten käsittelystä ja luovuttamispyyntöjen arvioinnista sekä muista oikeudellisen yhteistyön muodoista EU:n ulkopuolisten maiden kanssa; toteaa, että koulutuksessa olisi keskityttävä digitaaliseen valvontaan, kostotoimien riskiin ja oikeudellisten mekanismien väärinkäyttöön;

Puuttuminen digitaalisen teknologian riskeihin valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien mahdollistajana

26. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita huomioimaan valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien digitaaliset ilmenemismuodot, ehkäisemään niitä ja puuttumaan niihin, myös siltä osin kuin on kyse ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistuvista disinformaatiokampanjoista, ja varmistamaan, että ihmisoikeuksien puolustajia suojellaan verkossa tapahtuvalta häirinnältä, pelottelulta ja sensuurilta riippumatta palveluntarjoajan alkuperästä, digitaalisen infrastruktuurin sijainnista tai käytetyistä välineistä; kehottaa EU:n jäsenvaltioita kriminalisoimaan ulkomaisen tiedustelutoiminnan, joka kohdistuu maanpaossa oleviin toisinajattelijoihin, digitaalisten valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien muotona;

27. pyytää jäsenvaltioita valvomaan tiukasti vakoilu- ja seurantaohjelmien ja markkinoita ja vakoilu- ja seurantatoimintaa, muun muassa soveltamalla pakollista ihmisoikeuksia koskevaa huolellisuusvelvoitetta ja EU:n kaksikäyttöasetusta[4] kaikkiin EU:hun sijoittuneisiin teknologian viejiin, ja pyytää niitä kumoamaan

---

[4] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/821, annettu 20. toukokuuta 2021, kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta (EUVL L 206, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

vakoiluohjelmien vientiluvat maihin, joiden on dokumentoitu harjoittavan valtion rajat ylittäviä tukahduttamistoimia ja syyllistyneen ihmisoikeusrikkomuksiin ja joissa on ennakoitavissa oleva riski siitä, että näitä välineitä käytetään ihmisoikeuksien puolustamisen tai toisinajattelun vaientamiseen tai siitä rankaisemiseen; muistuttaa komission vuonna 2024 antamista verkkovalvontatuotteiden vientiä koskevista suuntaviivoista, joiden tarkoituksena on lisätä tietoisuutta verkkovalvontateknologioiden väärinkäyttöön liittyvistä riskeistä ja tarjota viejille käytännön välineitä ihmisoikeustilanteiden arvioimiseksi;

28. kehottaa jäsenvaltioita perustamaan helposti saatavilla olevia ja turvallisia ilmoitusmekanismeja, joilla kunnioitetaan ja suojellaan käyttäjien yksityisyyttä, jotta maanpaossa tai diasporayhteisöihin kuuluvat ihmisoikeuksien puolustajat voivat tuoda asianomaisen valtion virastojen tietoisuuteen huolensa digitaalisista valtion rajat ylittävistä tukahduttamistoimista; korostaa, että on otettava huomioon erityiset haasteet, jotka liittyvät sukupuoleen perustuviin digitaalisiin valtion rajat ylittäviin tukahduttamistoimiin, tämän tyyppisen tukahduttamisen ja erityiset vaikutukset naispuolisiin ihmisoikeuksien puolustajiin;

29. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita varmistamaan, että yksityiset toimijat, erityisesti teknologia-alalla, saatetaan vastuuseen roolistaan tapauksissa, joissa ne ovat mahdollistaneet digitaaliset valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet; kehottaa lisäksi julkaisemaan avoimuusraportteja ja perustamaan tehokkaita valitusmekanismeja, jotka ovat ihmisoikeuksien puolustajien ja muiden vaarassa olevien henkilöiden saatavilla;

Vastuuvelvollisuuden varmistaminen ja seuraamusten langettaminen

30. kehottaa EU:ta saattamaan vastuuseen valtion rajat ylittäviä tukahduttamistoimia harjoittavat valtiot ja hallinnot ihmisoikeusrikkomuksista kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, Euroopan ihmisoikeussopimuksen, kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen ja pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen nojalla sekä harkitsemaan kohdennettujen pakotteiden määräämistä näille valtioille ja ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistuviin valtion rajat ylittäviin tukahduttamistoimiin syyllistyneille; kehottaa EU:ta tukemaan valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien uhreja oikeussuojan saamisessa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa strategisten kanteiden avulla;

31. tuomitsee sen, että valtion rajat ylittäviä tukahduttamistoimia esiintyy myös EU:n jäsenvaltioiden alueella ja joissakin tapauksissa jäsenvaltiot ovat osallisina niihin; toteaa, että myös hallitusten

välinen yhteistyö mahdollistaa valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet;

32. korostaa, että EU:n ja jäsenvaltioiden on noudatettava ihmisoikeuksia koskevaa huolellisuusvelvoitetta, kun ne tekevät yhteistyötä sellaisten hallitusten kanssa, joiden tiedetään harjoittavan ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistettuja valtion rajat ylittäviä tukahduttamistoimia tai mahdollistavan ne;

33. kehottaa EU:ta lisäämään rahoitusta ProtectDefenders.eu:lle ja laajentamaan sen toimeksiantoa kattamaan myös ihmisoikeuksien puolustajat, joita valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet uhkaavat EU:ssa, sekä lisäämään rahoitusta kansalaisyhteiskunnan järjestöille, jotka tekevät aktiivisesti työtä vaarassa olevien ihmisoikeuksien puolustajien ja muiden henkilöiden suojelemiseksi;

34. kehottaa komissiota tekemään ennakoivasti yhteistyötä ja laajentamaan sitä Interpolin ja Yhdistyneiden kansakuntien kanssa, muun muassa kehittämällä yhteinen valtion rajat ylittäviä tukahduttamistoimia koskeva turvallisuuskehys, jotta voidaan estää kansainvälisten etsintäkuulutusten, lisätietopyyntöjen, tiedotteiden ja luovutuspyyntöjen väärinkäyttö poliittisiin tarkoituksiin; vaatii sisällyttämään Europolin toimivaltaan valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet samoin kuin siihen liittyvien tapausten ja ihmisoikeuksien puolustajiin ja muihin henkilöihin kohdistuvien Interpolin etsintäkuulutusten arvioinnin; kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan suurta varovaisuutta, kun ne käsittelevät sellaisilta hallinnoilta saamiaan pidätys- ja luovutuspyyntöjä, jotka ovat aiemmin poliittisten vastustajien vainoamistarkoituksessa väärinkäyttäneet Interpolin kansainvälisiä etsintäkuulutuksia;

35. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita hyödyntämään kaikkia käytettävissä olevia välineitä, jotta voidaan suojella ihmisoikeuksien puolustajia ja kohteena olevia henkilöitä ja vahvistaa kansallista itsemääräämisoikeutta ja demokraattisia arvoja, mukaan lukien EU:n maailmanlaajuisen ihmisoikeuspakotejärjestelmän (EU:n Magnitski-laki) nojalla määrättävät seuraamukset, viisumikiellot ja sellaisten diplomaattien karkottamiset, joiden tiedetään osallistuneen valtion rajat ylittäviin tukahduttamistoimiin; kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita sisällyttämään valtion rajat ylittävät tukahduttamistoimet pakotteita edellyttävänä luokkana EU:n maailmanlaajuiseen ihmisoikeuspakotejärjestelmään ja laatimaan luettelon henkilöistä, joiden on todettu syyllistyneen valtion rajat ylittäviin tukahduttamistoimiin; varoittaa, että epäonnistuminen valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien estämisessä ja niihin puuttumisessa saattaa heikentää EU:n uskottavuutta vainoa pakenevien ja ihmisoikeuksia puolustavien suojapaikkana;

36. kehottaa EU:ta, sen jäsenvaltioita, komissiota ja EUH:ta ottamaan käyttöön kaikki valtion rajat ylittävien tukahduttamistoimien torjumiseen tarkoitetut välineet ja koordinoimaan niitä sekä tehostamaan diplomaattisia suhteitaan myös EU:n edustustojen kautta, jotta voidaan ehkäistä ja estää EU:n ulkopuolisten maiden valtion rajat ylittäviä tukahduttamistoimia ja nostaa tällaiset tapaukset esiin julkisissa lausunnoissa ja näin lisätä yleistä tietoisuutta; kehottaa parantamaan koordinointia samanmielisten kumppanimaiden kanssa niin G7-ryhmän kuin muidenkin asiaankuuluvien kansainvälisten foorumien yhteydessä;

°

° °

37. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.